Stålskulptur i De Danske Kongers Kronologiske Samling paa Rosenborg.

Vid besök den 22. sept. 1940 i Tekniska Museets avdelning »Järn och Stål» berättade Direktøren för Kunstindustrimuseet i Köpenhamn Vilh. Slomann om en märklig i stål skulpterad statyett, som finnes i Rosenborgs samlingar. Om detta föremål har på Direktør Slomanns föranstaltande Inspektøren vid nämnda samlingar G. Boesen välvilligt i brev meddelat följande i anslutning till en bild av statyetten.

Kejser Leopold I (d. 1705), Rytterstatue af Jern. Højde 20 cm. (med Træfodstykke: 39.5 cm.). Rytteren ser fremad, løfter højre Haand. Langt Haar, skilt i Midten. Antik Dragt: kortærmet Kjortel, Kappe, Støvler. Hesten bærer Saddel med Buggjord, samt en Rem om Haleroden; den løfter højre Forben og (let) venstre Bagben. Rytter, Hest og Fodplade er gjort i eet Stykke Jern. Sokkel af Buksbom; paa hver Ende skjoldformet Ornament af Jern, det ene med Mandshoved (Marc Aurel?) i Relief, det andet med Indskrift: LEOPOLD D. G. ROM. I. S. AVG. IN. FORMA. CÆS. M. AVREL. QVI RESERVATUR ROMÆ IN CAP. Under Sokkelen Seddel med Indskrift: »Diesse Stadua, so 7 pfund 10 loth schwer, ist aus einem Stück Eissen, welches über 29 pfundt gewogen, ausgearbeitet worden, ist im Hamer versehen, dass es mehr ein halb gehärtender Stahl als Eisen gewesen, wurde zumachen angefangen den 21' May Anno 1659 und zum ende gebracht den 6. April 1660, und ist Bild, Ross und die untere Platten auss einem Stück gearbeitet und also aneinander stehend geblieben. Der Röm; Kay: May: Conterfey belangend, ist selbiges Ao 1658 bey dero Einritt in Nürnberg von mir mit sonderbahrem fleiss und fürsichtigkeit beobachtet worden. Gottfried Leigebe. Eisenschneider.»

Rosenborgs Inventar 1696 (udg. af H. Holck, Kbhvn. 1775 — pag. 128): »Kaiser Leopoldus til Hest, meget konstigen giort af et heelt Stykke Staal, staaende paa et Piedestal, derpaa et Brystbillede for og bag; paa det venstre Laar af Hesten sidder en Flue meget subtilt udarbejdet.» (Af denne Flue findes intet Spor.)

Iflg. en Specifikation af Grodtschilling fra 1701 var denne Statuette da afgivet fra Rosenborg til Kunstkammeret. Efter at dettes Afløser, Museet for Skulptur og Kunstflid var opløst 1867, kom den 1876 tilbage til Rosenborg.

G. Boesen.

Järnkättingen från Tönshammar.

På museets nyligen öppnade avdelning »Järn och Stål» finnes en grupp av mästerstycken i smideskonst, och bland dem fäster man sig särskilt vid en imponerande stolpkätting för skeppsankare. Den har visserligen bara sex länkar, men godsets diameter är 100 mm. Troligen är det den grövsta kätting, som blivit smidd i Sverige för hand och med väll i härd. Länkarna äro av lancashirejärn med stöd av gjutjärn, och var och en väger 90 kg. Denna pjäs tillverkades år 1897 vid Tönshammars Bruk nära Söderhamn med avsikt att fästa uppmärksamheten på brukets monter på Allmänna Konst- och Industriutställningen i Stockholm samma år. De grova ankarkättingarna överskredo vid denna tid sällan $2^1/_2$ tum, d. v. s. 60 mm i godsdiameter. På utställningen gjorde kättingen